

alle de, der have løst Sognebaandet, skulle af deres Præsts Forhold og Forkyndelse være tvungne til at søge sig en anden Præst.

Strøm: Af de Ord, den høitærede Minister brugte om dem, der have løst Sognebaandet, har jeg erfaret, at vor Betragtning i det Hele taget er meget forskjellig. Jeg har ikke talt om og kan ikke tale om, hvorledes det gaaer med Andre, men kun om mig selv, som det for mit Nie staaer med Hensyn til det store Fleertal af dem. Men lad disse to Betragtninger staae hver for sig, jeg skal ikke gaae videre ind derpaa. Men naar den høitærede Minister har sagt, at det er egentlig det, man er vant til, og det er det, vore Bestræbelser gaae ud paa, at Præsterne skulle være og vedblive at være Enebærere af det aandelige Liv i Menigheden, saa maa jeg for mit Vedkommende fralægge mig at skulle have en saadan Mening. Men den jeg vedkjender mig, er, at hvor Præsten virkelig buer, er og maa han være Centrummet for det aandelige og christelige Liv i Menigheden, hvorom det Øvrige kan slutte sig. Naar den høitærede Minister forresten har meent, at Fremstillingen for Valgprotokollen burde vedblive, troer jeg vist, at Udvalget efter den Stemning, der har fundet Sted i det, ikke vil være utilbøielig til at gaae ind derpaa; thi, som den ærede Ordfører allerede har oplyst, var den egentlige Grund til, at denne Bestemmelse gik ud, den, at man frygtede for, at Folk skulde blive trætte af at gaae to Gange, naar det ikke var nødvendigt, idet Erklæringen var falden bort. Derimod kan jeg ikke være enig med den høitærede Minister i det, han har bemærket angaaende Pligtsølelsen, der skulde kunne træde istedetfor Lysten. Jeg troer rigtignok, at dersom man kunde befale Pligtsølelsen frem, vilde det være rigtigt; men det lader sig ikke gjøre ved nogen Lov. Jeg er overbevist om, at der blandt dem, som ville blive valgte, ville være Mange, som gennem dette Lovbud ikke ville faae nogen Tølelse i denne Henseende.

Carlson: Det er ganske min Mening. Jeg troer ikke, at den Omstændighed, at det er bleven befalet, at man skulde modtage Valg, vilde kunne tilveiebringe i høiere Forstand en

Tølelse af Pligt hos den, der har overtaget saadant Hverv. Den ærede Minister har dvælet længe ved en vis Side af den danske Charakter, der skulde gjøre det nødvendigt at paahyde det som Pligt, at skulle tage mod Valg. Jeg kan vistnok til en vis Grad følge med i denne Betragtning, forsaavidt som han har sagt, at der i Almindelighed er en vis Utilbøielighed til at trænge sig frem ved saadanne Leiligheder; dog troer jeg ikke, at det gjælder i det Omfang, som den ærede Minister syntes at antage. Men jeg skal gjøre opmærksom paa, at der er dog een Omstændighed, der er ret egnet til at svække denne Fornemmelse, og det er, at før der kan være Tale om at sige Nei til et Valg, maa man være valgt, og naar det er udtalt af Fleertallet i Menigheden, at den ruster denne, saa kunne dog Bevæggrunde, der ere hentede fra denne Side af den danske Charakter, ikke have Stort at sige; thi da er det ikke ham, der har trængt sig frem, men de Andre, der have trængt ham frem. Den høitærede Minister tog Leiligheden til at hente Exempler endog fra Rom, for at styrke sit Forlangende om Tvungen til at modtage Valg, idet han sagde, at der havde været nogle af de dygtigste Paver, som havde vægret sig ved at modtage Valget og siden havde vist, at de vare virksomme og dygtige Kirkehyfter. Jeg vil tilføie, at om nogle af de allerdygtigste Paver have mange Historikere været af den Mening, at det ikke var saa ærligt meent med deres Vægning ved at modtage Valget. Den ærede Minister har dvælet ved mine Øtringer om, at naar man vilde lægge Menighedsraadsinstitutionen paa den rette Basis, maatte man lægge den paa den Basis, at det var Præsten og hans Kommunikanter, der bleve Fundamentet. Det forekommer mig, at Ministeren sagde: Præstens Kommunikanter. Hvis saa er, har jeg ikke brugt dette Udtryk, men sagt: Præsten og hans Kommunikanter. Naar jeg har brugt dette til et Forsvar for dem, der have løst Sognebaandet, naar jeg har sagt, at det var den Omstændighed, at man ikke lagde Menighedsraadet paa den rette Basis, der bragte dem, der havde løst Sognebaand, i en falsk Stilling, og at det ikke var ham selv, der havde bragt sig i den falske Stilling, men derimod Udvalget, der maatte bringe ham i en saadan, saa synes det mig, at